

PREDSEDNIKA DRUGIH DOMOV O ZAPISU PRAVICE DO VODE V USTAVO

Predsednik Alojz Kovšca je 6. februarja 2019 sprejel predsednika Zveznega sveta Republike Avstrije Inga Appéja, ki se je med drugim želel seznaniti s postopkom vpisa pravice do pitne vode v ustavo. Državni svet je leta 2013 prvi podal pobudo, da postane voda in komunalna ureditev ustavni pravici, o taki rešitvi pa razmišlja tudi Republika Avstrija.

stran 13

“ DRŽAVNI SVET ŠE NAPREJ TVOREN PARTNER PRI KLJUČNIH RAZVOJNIH VPRAŠANJH ”

Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta, stran 3

USTAVNO SODIŠČE PRITRDILO NEUSTAVNOSTI VOLILNIH ENOT

Država mora v roku dveh let spremeniti Zakon o določitvi volilnih enot v tistem delu, ki se nanaša na določitev volilnih enot za volitve poslancev v Državni zbor.

stran 4

Z NOVELO V KORIST LOKALNIM SKUPNOSTIM

Sprememba zakonodaje, ki so jo predlagali državni svetniki, bo omogočila lokalnim skupnostim ravnanje s stvarnim premoženjem brez zamud in dodatne škode.

stran 5

PLAKETE NAJZASLUŽNEJŠIM PROSTOVOLJCEM V LETU 2018

Štirinajst najzaslužnejših prostovoljcev in prostovoljk na predlog organizacij civilne družbe in svetnikov prejelo plakete Državnega sveta za leto 2018.

stran 21

IZ DELA DRŽAVNEGA SVETA

ZAHTEVA ZA OCENO USTAVNOSTI

Ustavno sodišče je prisluhnilo zahtevi Državnega sveta o neustavnosti in državi v roku dveh let naložilo spremembo Zakona o določitvi volilnih enot.

stran 4

Državni svet je pod vprašaj postavil temelje financiranja nevladnih državnih organov in Zakonu o javnih financah očital nedopusten poseg v avtonomijo.

stran 4

Svetniki vztrajajo z ustavno presojo Zakona o varstvu okolja, s katero je Državni svet že v prejšnjem mandatu opozoril na problem javnosti v postopkih pridobivanja okoljevarstvenih dovoljenj.

stran 4

ODLOŽILNI VETO

Razlogom za zavrnitev Zakona o nepremičninskem posredovanju je pritrtil tudi Državni zbor, ki zakona ob vnovičnem potrjevanju ni sprejel.

stran 5

ZAKONODAJNA POBUDA

Potem ko je Državni svet v parlamentarno proceduro vložil novelo Zakona o stvarnem premoženju države, ga je Državni zbor sprejel in omogočil lokalnim skupnostim ravnanje s premoženjem brez zamud in škode.

stran 5

MNENJA

OKOLJE IN PROSTOR

Ministrstvo za okolje naj preveri strukturo ravnanja z odpadki in pri predpisih sledi krožnemu gospodarjenju, saj obstoječ sistem ravnanja z odpadki ne porazdeljuje odgovornosti enako med vse deležnike.

stran 7

LOKALNA SAMOUPRAVA

Za učinkovito zadovoljevanje potreb lokalnega prebivalstva je ključnega pomena finančna sposobnost občin, da lahko na celotnem območju države zadovoljivo izvajajo pristojnosti z enakimi standardi.

stran 7

JAVNA UPRAVA

Že v preteklem mandatu so svetniki opozorili na prepočasen proces digitalizacije v javni upravi ob tem, ko so opozarjali na težave pri avtomatizaciji baz centrov za socialno delo.

stran 8

ENERGETIKA

Leta 2017 so v okviru podporne sheme prevladovala vetrne elektrarne in če država podpira take projekte in jih finančno spodbuja, mora vzpostaviti zakonodajo, ki bo zagotovila realizacijo tovrstnih investicij.

stran 8

KMETIJSTVO

Program skupne kmetijske politike po 2020 niža sredstva za razvoj podeželja ter ne omogoča doseganja zastavljenih ciljev v kmetijstvu, zato so svetniki pogajalce pozvali k ohranitvi sedanje višine sredstev.

stran 9

SOCIALNE ZADEVE

Svetniki so novelo Zakona o socialno varstvenih prejemkih prepoznali kot pomemben ukrep za zaščito dostojanstva posameznika.

stran 9

AKTUALNO

ŠTIRJE PREDSEDNIKI O PERSPEKTIVAH SLOVENIJE V LETU 2019

Predsedniki štirih najpomembnejših državnih inštitucij so se strinjali, da je čas, da se preveri politična pripravljenost za ponoven poskus spremembe volilnega sistema in uvedbo pokrajin.

stran 12

DRŽAVNI SVET AKTIVEN V MEDNARODNIH ODNOSIH

Potem ko je pomladi 2018 Slovenijo obiskal predsednik Senata Poljske Stanislaw Karczewski, je Državni svet jeseni 2018 vrnil obiska.

stran 13

STAREJŠI KOT SEDANJOST IN PRIHODNOST DRUŽBE

Državni svet je skupaj z Varuhom človekovih pravic želel spodbuditi interdisciplinarni razmislek o staranju prebivalstva in demografskih izzivih.

stran 14

S POSVETOV

POMANJKLJIVE KOMPETENCE HROMIJO TRG DELA

Delodajalci poročajo o težavah pri iskanju kvalificiranih kadrov. V gospodarstvu je bil doslej pomemben finančni vidik, vse bolj pa v ospredje prihaja zavest o pomenu človeškega kapitala.

stran 15

VPLIV POLITIKE NA JAVNE ZDRAVSTVENE ZAVODE

Eden poglobitvenih problemov v zdravstvu so raznovrstne oblike nedovoljenih pritiskov, ki manjšajo učinkovitost vodenja in upravljanja zavodov, kar ima za posledico slabo poslovanje in izgubo.

stran 15

GOSPODARSKA DIPLOMACIJA NA GLOBALNEM TRGU

Za internacionalizacijo slovenskih podjetij je izjemnega pomena vloga političnih odločevalcev, ki lahko odpirajo vrata našim podjetjem.

stran 15

PRIHODNOST POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA

Posvet o prihodnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja je razkril, kako pomembno je socialno partnerstvo med šolo in gospodarstvom.

stran 17

CIVILNA DRUŽBA

PLAKETE PROSTOVOLJCEM 2018

Ob mednarodnem dnevu prostovoljstva je Državni svet podelil plakete 14 najzaslužnejšim posameznikom.

stran 21

ČEŠKA S HAVLOM PRISTOPILA K RASTOČI KNJIGI

Češka se je kot 13. država pridružila Združenim rastočim knjigam sveta z delom Vaclava Havla Moč nemočnih.

stran 21

DRŽAVNI SVET ŠE NAPREJ TVOREN PARTNER PRI KLJUČNIH RAZVOJNIH VPRAŠANJIH

Spoštovani,

za nami je prvo leto šestega mandata Državnega sveta Republike Slovenije. Na podlagi izkušenj, nabranih v enajstletnem delu v Državnem svetu, bi si dovolil podati lastna opažanja in ugotovitve o našem enoletnem sodelovanju. Predvsem želim poudariti, da se delo Državnega sveta ne meri in ocenjuje zgolj po aktivnostih predsednika, temveč po dosežkih in aktivnostih državnih svetnikov ter organa v celoti. S sodelovanjem državnih svetnic in svetnikov sem izjemno zadovoljen.

Pri prevzemu funkcije, ki jo opravljam z veseljem, častjo in odgovornostjo prvega med enakimi, sem vam napovedal končni cilj, da s

skupnimi močmi dosežemo, da se glas Državnega sveta in z njim vseh interesnih skupin v javnosti sliši bolj glasno in bolj pogosto. To velja zlasti v prelomnih trenutkih, ko postane država zavoljo zagotavljanja politične stabilnosti talec sama sebi.

Po letu dni nam je uspelo obrniti trend pojavnosti, prepoznavnosti in javnomnenjskih ocen v pozitivno smer. Stkali smo odlične odnose tako na mednarodnem kot notranjem prizorišču. Krepimo glas civilne družbe skozi odmevne posvete, razstave in druge dogodke, pri sprejemanju odločitev pa postajamo tvoren partner Vladi in Državnemu zboru pri ključnih razvojnih vprašanjih. Vesel sem, da

nam je v tem kratkem času uspelo bolje povezati in pritegniti k sodelovanju oba doma slovenskega parlamenta. Podrobneje o vsem tem lahko preberete v našem biltenu.

Če smo bili v preteklosti najbolj prepoznavni po vloženi politiki, mediji in splošna javnost prepoznajo tudi po naših zakonodajnih predlogih. V ta namen sem tudi opravil pogovore z vodji poslanskih skupin. Po posvetu z njimi je padla odločitev, da v Državnem svetu sami poskrbimo najprej za ustavnost Zakona o Državnem svetu in predlagamo zakonske rešitve, ki bodo zagotavljale nemoteno delovanje Državnega sveta.

Nadaljevali bomo z aktivnostjo na področju zakonodajnih predlogov, ki bodo nekega dne zagotovo razumljeni kot pozitiven prispevek Državnega sveta k boljši zakonodaji. Da bi Slovenija izpolnila odločbe Ustavnega sodišča glede volilne zakonodaje, bo potrebno streti najtrše orehe. Škarje in platno ima v rokah Vlada, Državni svet pa bo tvorno sodeloval pri oblikovanju in podpori dobrim rešitvam.

Ena izmed zelo relevantnih in razvojnih tem, ki bodo na naši mizi, bo tudi priprava zakonodajnega predloga o ustanovitvi pokrajin. Zavedamo se, da pot ne bo lahka, a vem, da jo zmoremo prebroditi v korist vseh državljanek in državljanov

ter v širokem dialogu z vsemi ključnimi deležniki. Imamo dovolj poguma in znanja, predvsem pa imamo podporo ostalih treh predsednikov - republike, parlamenta in vlade, da pospešeno zagrizemo v ta izziv prav v Državnem svetu. Projekt, ki se je še nekaj let nazaj zdel neizvedljiv, ima danes bistveno večje možnosti, saj smo prav v teh letih zaradi neurejenega sistema pokrajin oz. regij izgubili mnoge priložnosti in finančne spodbude. Tega se zavedamo vsi. Naša želja je, da vzpostavimo delujoč sistem, ki bo razvojno naravn in pravičen do regij in ljudi. Rešitev, ki jo bomo predlagali, mora dati ljudem več možnosti, da odločajo o svoji prihodnosti in prihodnosti krajev, v katerih živijo in delajo. Moder pregovor pravi: *priložnost zamujena ne vrne se nobena.*

In če ima škarje in platno v rokah politika, bomo v Državnem svetu poskrbeli za kraj, ki bo ukrojen po meri ljudi, ne le politike.

Še naprej bomo iskali odgovore na aktualna vprašanja družbe, preprečevali vzroke za nastanek nepotrebnih ideoloških konfliktov, predvsem pa bomo stopili v bran tistim najbolj ranljivim skupinam državljanov, ki niso neposredno zastopani v politiki in našo pomoč tudi najbolj potrebujejo.

Alojz Kovšca,
predsednik Državnega sveta

DRŽAVNI SVET UPRAVIČENO SPROŽIL USTAVNO PRESOJO VOLILNEGA SISTEMA

Zahtevo za oceno ustavnosti določitve volilnih enot in načina izvolitve poslancev je pred štirimi leti sprožil Zoran Božič, državni svetnik v V. mandatu. Državni svet je v obrazložitvi zapisal, da je za razmere v državi kriv volilni sistem, ki ne omogoča stabilnih vlad in preprečuje kandidature nestrankarskim kandidatom. Ustavni sodniki so zahtevi državnih svetnikov deloma pritrdili.

Zahteva za presojo ustavne skladnosti Zakona o določitvi volilnih enot za volitve poslancev v Državni zbor in Zakona o volitvah v Državni zbor v delih, ki se nanašajo na določitev območij volilnih okrajev, glede pravil kandidiranja nestrankarskih kandidatov in

kandidatov političnih strank ter zagotavljanja odločilnega vpliva volivcev na dodelitev mandatov kandidatom, se je izkazala za upravičeno. Volilna udeležba je v dveh desetletjih vse bolj padala. Kot neskladne so svetniki ocenili tudi nesorazmerne

“ Državni svet je izpolnil svojo temeljno vlogo: zagotovil je vpliv civilne družbe na zakonodajalca ter izboljševanje zakonodajnega postopka in zakonodaje. *Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta* ”

pogoje za kandidaturo: medtem ko morajo nestrankarski kandidati zbrati 1000 podpisov, strankarskim zadoščajo le trije poslanski, kar pomeni, da imajo ti 333-krat večjo težo kot glasovi običajnih državljanov. Ker je 4. člen Zakona o določitvi volilnih enot za

volitve poslancev v Državni zbor v neskladju z Ustavo, je Ustavno sodišče naložilo spremembo zakonodaje v roku dveh let. Ni pa ugotovilo neustavnosti še osmih členov Zakona o volitvah v Državni zbor, ki jih je prav tako izpodbijal Državni svet.

V PRESOJO USTAVNOSTI ZAKON O JAVNIH FINANCAH

Državni svet je na 11. seji sprejel zahtevo za začetek postopka za oceno ustavnosti Zakona o javnih financah in pod vprašaj postavil temelje financiranja nevladnih državnih organov, kamor poleg Državnega sveta sodijo tudi Državni zbor, Varuh človekovih pravic, Računsko in Ustavno sodišče. Glede na njihov poseben položaj, je veljavna ureditev ustavno nedopusten poseg v finančno avtonomijo. Na ustavno spornost ureditve so že opozorili Ustavno sodišče, Varuh človekovih pravic in Računsko sodišče. Ustavno sporne so predvsem določbe o postopku sprejemanja in spremembe proračuna, ukrepih uravnoteženja in postopka nadzora nad izvrševanjem.

SVETNIKI VZTRAJAJO S PRESOJO ZAKONA O OKOLJU

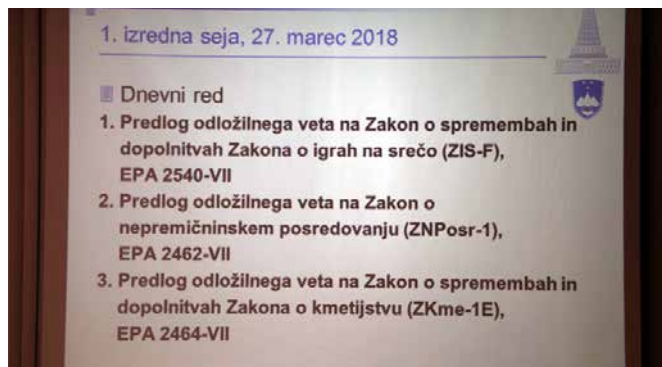
Državni svet je na 11. seji dopolnil zahtevo ustavne presoje Zakona o varstvu okolja iz V. sklica, s katero je opozoril na problem sodelovanja javnosti v postopkih za okoljevarstvena dovoljenja in določanja izjem pri uporabi mejnih vrednosti emisij. Svetniki se niso strinjali, da je opustitev roka veljavnosti okoljevarstvenega dovoljenja in sistem podaljševanja razumen ukrep, ki zmanjšuje administrativna bremena. Določitev manj strogih mejnih vrednosti emisij ne sme biti prilagojena vsakemu konkretnemu primeru, temveč je že zaradi zagotovitve enake obravnave vseh upravljavcev naprav treba določiti enaka in vnaprej znana merila.

DRŽAVNI ZBOR PRITRDIL RAZLOGOM ZA SPREJETJE ODLOŽILNEGA VETA

Državni svet je odložilni veto na Zakon o nepremičninskem posredovanju sprejel na 1. izredni seji, a poslanci prejšnjega sklica zaradi odstopa vlade o njem niso vnovič odločali. Pri ponovnem glasovanju v novem parlamentarnem sklicu 27. novembra 2018 pa zakon ni prejel zadostne večine, to je 46 glasov poslancev, s čimer se je nasprotovanje državnih svetnikov noveli izkazalo za upravičeno.

Odložilni veto je na 1. izredni seji predlagala skupina svetnikov s prvopodpisanim Mitjo Gorenščkom, ki so zakonu očitali, da bo negativno vplival na pravno varnost vseh deležnikov v prometu z nepremičninami in poslabšal pogoje poslovanja nepremičninskih družb. Očitali so mu tudi nepotrebno regulacijo s tem, ko predlaga postavitev zgornje meje

provizije za posredovanje pri kupoprodajnih poslih s fizičnimi osebami na štiri odstotke, omejuje provizijo pri najemnih poslih na višino enomesečne najemnine ter uvaja zgornjo mejo možnih zaračunanih stroškov v primeru, kadar ne pride do posla, na 150 evrov. Menili so, da se s tem nedopustno posega v svobodno gospodarsko ponudbo, ob čemer zakon odpravlja tudi do sedaj

obvezno dodatno usposabljanje za nepremičninske posrednike. Predlog zakona

je dobil 42 glasov »za« in 10 »proti«, kar ni zadostovalo za sprejem zakona.

DRŽAVNI SVET USPEL S PREDLOGOM NOVELE V KORIST LOKALNIH SKUPNOSTI

Državni zbor je na seji 27. novembra 2018 sprejel noveliran Zakon o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki ga je Državni svet določil na 9. seji in ga predlagal Državnemu zboru v sprejem. Novela dopolnjuje 96. člen in s tem nastalo pravno praznino na način, da morajo občine do leta 2020 še vedno uporabljati star zakon, ki ni tako prožen kot veljavni ZSPDSLS-1, kar pomeni, da bodo občine morale spremembe finančnih načrtov urejati prek rebalansov proračunov. Po veljavnem zakonu lokalne skupnosti ne morejo dopolnjevati načrta ravnanja s stvarnim premoženjem v prehodnem obdobju. Kljub potrditvi koalicijskih amandmajev je Državni svet s predlogom zakona odpravil napako in omogočil lokalnim skupnostim ravnanje brez zamud in škode.

NOVELA O VOZNIKIH V PRAVO SMER, A BREZ ZADOSTNE POSLANSKE PODPORE

Državni svet je na pobudo mag. Igorja Velova in Komisije za lokalno samoupravo in regionalni razvoj na 10. seji sprejel predlog zakona, ki bi prispeval k povečanju varnosti v cestnem prometu in zmanjšal število mrtvih in hudo poškodovanih na način, da bi nadgradil in razširil program izobraževalnih delavnic za voznike. S tem bi se povečal obseg obveznosti voznikov, ki so bili zaradi vožnje pod vplivom alkohola, prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi napoteni na rehabilitacijske programe. Te osebe bi morale opraviti osem oz. šestnajst ur dela na področju prometne varnosti, vzgoje in izobraževanja oz. z žrtvami prometnih nesreč. Poslanci predloga niso podprli.

DRŽAVNI SVET Z ZAKONODAJNO POBUDO O NOVELIRANJU GRADBENEGA ZAKONA

S predlogom novele gradbenega zakona je želel Državni svet spremeniti določila glede obveznosti preverjanja, ali je za objekt izdano gradbeno dovoljenje. Kot je izpostavila državna svetnica Bojana Potočan v imenu predlagatelja na 2. seji Državnega zbora konec novembra 2018, je bil cilj predlaganega zakona predvsem odprava zakonskih nejasnosti in okrepitev pravne varnosti vseh udeležencev v prometu z nepremičninami. S prelogom zakona se je želelo odpraviti obveznost sedanjih zavezancev, to je upravljavcev, notarjev, pooblaščenih inženirjev geodezije in drugih, da bi preverjali obstoj gradbenih dovoljenj, kadar je to predpisano in posledično tudi, da se opusti ta prekršek. Državni zbor je sprejel sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Z ZAKONODAJNO SPREMEMBO SVETNIKI V RAZBREMENITEV PODJETI

Pobudo za sprejem Predloga zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o čezmejnem izvajanju storitev je v obravnavo predložil državni svetnik Igor Antauer. Svetniki so podprli pobudo, da bi v celoti informatizirali in avtomatizirali izdajo potrdila AI, ki so ga podjetja dolžna pridobiti pred napotitvijo delavcev na delo v tujino. Vlogi za izdajo potrdila bi delodajalec po novem namesto kopije pogodbe o zaposlitvi in pogodbe o napotitvi priložil le izjavo, da te pogodbe obstajajo. Ker bi zakon pospešil postopke, bi lahko več podjetij hitreje opravilo svoja naročila v tujini in bi lahko na delo napotili več delavcev, ti pa bi lahko tudi izboljšali svoj socialni status. Državni zbor je decembra 2018 sprejel sklep, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

DRŽAVNI SVET PREDLAGAL PRAVNO PODLAGO ZA POVRNITEV DENARJA IZ DAVČNIH OAZ

Državni svet je na 57. seji V. mandata decembra 2017 določil besedilo Predloga zakona o vračilu denarnih sredstev v Republiko Slovenijo iz posameznih davčnih oaz, ki pa ga je Državni zbor obravnaval šele konec 2018. S predlogom je Državni svet želel pripraviti pravno podlago za vračilo denarja z računov v državah, ki imajo položaj davčnih oaz in del denarja vrniti nazaj v Slovenijo: za nakazila med 25. junijem 1991 in uveljavitvijo zakona bi bilo treba plačati 20 % denarja, nakazanega v davčno oazo, za nakazilo po uveljavitvi zakona 22 %. Če zavezanci ne bi sami plačali zahtevanih zneskov, bi kazen znašala plačilo 80 % nakazanih sredstev. Poslanci so se sicer strinjali s pomenom boja proti neželenim posledicam, povezanih z davčnimi oazami, a predloga niso podprli.

ALARMANTNO STANJE NA PODROČJU KOMUNALNE EMBALAŽE ZAHTEVA UKREPANJE

Potem ko se je Državni svet na 12. seji seznanil s problematiko odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč, je februarja 2019 v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor pripravil posvet o osnutku interventnega zakona o ravnanju s tovrstnimi odpadki. Zaradi zapolnjenih skladišč z odpadno embalažo ponekod že nastajajo zdravstvena in okoljska tveganja, izvajalci javne službe pa opozarjajo na možnost začasne ustavitve odvoza odpadkov iz naselij.

Obravnava problematike je bila odgovor na poziv Skupnosti občin Slovenije, Združenja občin Slovenije, Združenja mestnih občin Slovenije in Zbornice komunalnega gospodarstva, da je nastopil čas za ureditev področja prevzemanja tovrstnih odpadkov. Ob tem je Državni svet podprl dobrodelno akcijo »Manj svečk za manj grobov« in predlagal spodbujanje ozaveščenosti o problematiki ter alternativah izražanja spoštovanja umrlim. Predlagal je, naj Ministrstvo

za okolje preveri celotno strukturo ravnanja z odpadki in pri predpisih sledi krožnemu gospodarjenju, saj obstoječ sistem ravnanja z odpadki ne upošteva elementov uravnotežene in porazdeljene odgovornosti med vsemi deležniki. Komunalna podjetja nosijo bistveno večje breme in riziko kot npr. družbe za ravnanje z odpadno embalažo, ki sledijo zgolj ekonomskemu interesu in ne nosijo posledic nedelovanja sistema. Februarski posvet v Državnem svetu,

na katerem so sodelovali vsi pomembni deležniki in zainteresirana javnost, je bil namenjen iskanju rešitev,

ki jih bo Ministrstvo za okolje in prostor upoštevalo pri pripravi sprememb zakonodaje.

FINANCIRANJE OBČIN KLJUČNI ELEMENT RAZVOJA LOKALNIH SKUPNOSTI

Skupnost občin Slovenije in Državni svet sta v sodelovanju z Združenjem mestnih občin Slovenije jeseni 2018 pripravila srečanje na temo financiranja občin. Ta predstavlja ključen element, ki omogoča, spodbuja ali zamejuje lokalni razvoj v najširšem smislu. Predstavniki občin in Državnega sveta so bili enotni, da je z novo vlado nujno začeti novo razpravo o ustreznih ureditvi sistema financiranja na način, ki bo podpiral izvajanje pristojnosti občin.

S finančnimi zmožnostmi občin je tesno povezana kakovost življenja občanov in občanov, kajti razpoložljive finance so tiste, ki določajo kakovost in obseg lokalnih storitev. Prav zato je izjemnega pomena, kakšen je sistem financiranja občin in kakšna je višina finančnih sredstev, ki jih občine za izvajanje svojih številnih pristojnosti imajo. Državni svet je konec leta 2017 že izglasoval odločilni veto na spremembo Zakona o financiranju občin in na Zakon o izvrševanju proračunov za leti 2018 in 2019,

saj je menil, da sta zakona za občine neprimerna oz. sta zanje celo škodljiva. Z ustanovitvijo občin smo v poosamosvojitvenem času naredili pomemben premik pri uresničevanju ustavne pravice, ki državljanom zagotavlja lokalno samoupravo v občinah, kot temeljnih samoupravnih skupnostih, ki so najbližje državljanom in zato tudi najlažje rešujejo probleme in interese svojih prebivalcev. Za učinkovito zadovoljevanje potreb lokalnega prebivalstva pa je ključnega pomena finančna sposobnost občin, da

lahko na celotnem območju države zadovoljivo izvajajo pristojnosti z enakimi standardi. Združenja občin so hkrati izpostavila nujnost

pri usklajenem nastopu do vlade glede jasne razmejitve med občinskimi pristojnostmi in njihovim financiranju.

PREPOČASNA DIGITALIZACIJA JAVNE UPRAVE

Državni svet je podprl spremembe Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Že v preteklem mandatu so svetniki opozorili na nujnost pravočasnega preverjanja dejanske prepustnosti informacijskega sistema ob avtomatizaciji podatkovnih baz centrov za socialno delo. Svetniki so se zavzeli za postopno in premišljeno nadgradnjo sistema, ob tem pa opozorili na potrebne administrativne razbremenitve centrov za socialno delo, da bi le-ti lahko okrepili neposredno delo na terenu in bili kritični do dejanske stopnje napredka digitalizacije in informatizacije v javni upravi, kamor je bilo v preteklih desetletjih vloženi precej finančnih sredstev.

ZAKON O MINIMALNI PLAČI RAZDELIL DRŽAVNI SVET

Državni svet je podprl novelo Zakona o minimalni plači, čeprav je pred tem razprava na matični komisiji izkazala različna stališča predstavnikov interesov delodajalcev in delojemalcev. Predstavniki delojemalcev so predložene rešitve podprli, predstavniki delodajalcev pa so nasprotovali zakonskemu določanju spodnje meje minimalne plače na podlagi formule, saj to po njihovem mnenju izničuje bipartitni dialog na ravni kolektivnih pogodb - izločitvi preostalih dodatkov iz minimalne plače (za delovno dobo in težje pogoje dela, del plače za delovno uspešnost in plačilo za poslovno uspešnost), zaradi negativnih posledic na poslovanje podjetij.

TEŠ IN NEGOTOVA PRIHODNOST NAŠE ENERGETIKE

Državni svet je obravnaval Poročilo o stanju energetike v Republiki Sloveniji 2017 in opozoril, da največji delež k proizvodnji elektrike še vedno prispevajo termoelektrarne oziroma TEŠ. V povezavi z nadaljnjo energetske usmeritvijo je vprašanje, ali še naprej vztrajati pri TEŠ ali poiskati energetske vire iz tujine. Ob podatku, da so 2017 v okviru podporne sheme prevladovali vetrne elektrarne, so državni svetniki izpostavili problem umeščanja le-teh v prostor. Poudarili so, da če država podpira take projekte in jih finančno spodbuja, mora vzpostaviti tako zakonodajo, ki bo zagotovila tudi realizacijo zastavljenih investicij.

GREDO SPREMEMBE PRORAČUNA V BREME OBČIN?

Državni svet je podprl predlog sprememb Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2018 in 2019, ob tem pa zastavil vprašanja o zagotovitvi sredstev za izgradnjo drugega tira proge Divača-Koper. Prav tako so svetnike zaskrbeli podatki o dodatnih zaposlitvah v javnem sektorju. Ker med zakonske obveznosti občin sodi tudi zagotavljanje sredstev za plače, je to za občine velik problem. Dogovor o povišanju plač javnim uslužbencem bo pomembno vplival na izdatkovno stran proračuna, povišanje minimalne plače in izzem dodatkov iz tega sistema pa močno obremenil gospodarstvo. Ob tem se zastavlja vprašanje, zakaj se k spremembam ne pristopa bolj postopno.

NAD POSLEDICE RUDARJENJA Z MONITORINGOM

Spremembe zakonodaje o postopnem zapiranju rudnika Trbovlje-Hrastnik in razvojnem prestrukturiranju regije je Državni svet podprl, a ocenil, da predvidena finančna sredstva ne bodo dovolj za končno sanacijo in odpravo nepredvidenih pojavov, saj ti niso vključeni v sanacijski program. Državni svet je izpostavil tudi, da je treba izključiti vsakršno morebitno nevarnost za zdravje in življenje prebivalstva ter zagotoviti proračunska sredstva za odstranitev vseh negativnih okoljskih posledic preteklega rudarjenja, ki jih sanacijski program ne predvideva. Ob tem naj država zagotovi izvedbo monitoringa na vseh degradiranih območjih, ne le v Zasavju.

V KMETIJSTVU PO LETU 2020 VEČ ZA PREVENTIVO

Državni svet se je seznanil s Prihodnostjo skupne kmetijske politike po 2020, ki niža sredstva za neposredna plačila in razvoj podeželja ter ne omogoča doseganja zastavljenih ciljev v kmetijstvu, zato je pogajalce pozval k ohranitvi sedanje višine sredstev. Svetniki so izpostavili problem dvakratne obdavčitve v kmetijstvu in predlagali ohranitev ureditve, ki izravnalna plačila za območja z omejenimi možnostmi za kmetijstvo izvzema iz dohodnine. Vse pogostejše vremenske ujme zahtevajo več sredstev za preventivne ukrepe, petletno prehodno obdobje rabatne politike za ustanovne države članice pa postavlja druge članice v neenakopraven položaj.

NEJASEN POLOŽAJ INFORMACIJSKIH POOBLAŠČENCEV

Državni svetniki so pohvalili Letno poročilo Informacijskega pooblaščenca za 2017, saj na tej podlagi pridobijo lokalne skupnosti vrsto informacij javnega značaja. V segmentu javnega sektorja so izpostavili problem zakonitosti videonadzorov. Ko gre za sindikate, so težave pri razumevanju katere in koliko osebnih podatkov lahko le-ti pridobivajo, saj mora imeti vsako posredovanje ali pridobivanje osebnih podatkov javnih uslužbencev podlago v zakonu. Svetniki so opozorili še na problem, ki se nanaša na sistem vzgoje in izobraževanja ter imenovanje pooblaščenca za varstvo osebnih podatkov, pri čemer zakonski položaj pooblaščenca ni jasen.

NOVELA ZAŠČITILA DOSTOJANSTVO POSAMEZNIKA

Svetniki so podprli novelo Zakona o socialno varstvenih prejemkih, ki ureja denarno socialno pomoč oz. socialno varstveni dodatek od 1. 1. 2019. Novelo so prepoznali kot pomemben ukrep za zagotavljanje socialne varnosti in za zaščito dostojanstva posameznika. Veljavni znesek minimalnega dohodka v revalorizirani višini 392,75 evra so ocenili kot še vedno prenizek, da bi zadoščal za dostojno preživetje, in ob tem menili, da so opozorila o t. i. pasti neaktivnosti pri njegovi trenutni višini neutemeljena. Kljub podpori predlaganim zakonskim spremembam so svetniki pozvali k razmisleku o ustreznosti prelaganja čedalje večjega števila nalog na lokalne skupnosti.

SVETNIKI O BOLJŠIH POGOJIH ZA DELO ZAGOVORNIKA

Državni svet je obravnaval Redno letno poročilo Zagovornika načela enakosti za 2017. Že v preteklem mandatu so bili svetniki seznanjeni s težavami z implementacijo vzpostavljanja tega organa in vlado in pozvali k zagotovitvi ustreznih finančnih in kadrovskih pogojev za njegovo delo. Prepoznavnost organa in seznanjanje ljudi s problematiko diskriminacije sta ključnega pomena za njegovo učinkovito delo. Poslance so svetniki pozvali k razpravi o možnosti javnega obveščanja državljanov o kontaktnih podatkih in pristojnostih organov za zaščito pravic posameznika, po zgledu obveščanja o kontaktnih podatkih Policije in številke za klice v sili.

ZAOSTAJANJE DRŽAVE V ČRPANJU EU SREDSTEV

Državni svet se je seznanil z letnima poročiloma Evropskega računskega sodišča za 2017, ki Slovenije ni zajelo v vzorec preizkušanja za 2017, saj smo ena od držav, ki ni porabila nobenih sredstev evropskih strukturnih in investicijskih skladov, ob tem pa se uvrščamo med 5 držav članic z največjim zaostankom pri črpanju EU sredstev. Le-ta so zelo pomembna, njihovo črpanje vpliva na neto finančni položaj države do proračuna EU. Sistem delovanja porabe EU sredstev pri nas v tekoči finančni perspektivi ne deluje zadovoljivo. Uspešnost projektov ogroža netransparentnost postopkov, obremenjenost z administrativnimi ovirami in nepredvidljivost tveganj.

V PRIHODNJE MANJ SREDSTEV V INFRASTRUKTURO?

Državni svet je ob seznanitvi z Operativnim načrtom o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov 2021-2027 in predvidenim manjšim obsegom financiranja infrastrukture v okviru prihodnje evropske kohezijske politike opozoril, da morajo občine zgraditi komunalno infrastrukturo zaradi zavez države, a roke za uresničitev ogroža pomanjkanje sredstev. Če država ni sposobna zagotoviti sredstev za sofinanciranje izgradnje komunalne infrastrukture je vprašanje, kako bo nadomestila izpadla evropska kohezijska sredstva. Ob tem so svetniki opozorili na nekatera nerazvita območja znotraj razvitih razvojnih regij.

IZ DELA KOMISIJ

Ob obravnavi Petega poročila o položaju romske skupnosti v Sloveniji so člani Komisije za državno ureditev izpostavili, da se kljub zahtevni problematiki na terenu kažejo določeni pozitivni premiki. Težave se pojavljajo zato, ker se v obstoječa romska naselja naseljujejo Romi, ki izhajajo iz drugih okolij, kar povzroča napetosti.

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je podprla predlog priporočila v zvezi z Globalnim dogovorom o varnih, urejenih in zakonitih migracijah, ki se nanaša na meddržavne nezakonite migracije, a ob tem izrazila kritiko, da so bili župani in predstavniki

lokalnih trgov, ohranjanja tradicije ter povezanosti z gospodarstvom in turizmom in da je treba ohraniti identiteto Slovenije kot ribiške in pomorske države.

Komisija za državno ureditev je ob obravnavi novele Zakona o kazenskem postopku zakonodajno iniciativo preoblikovala v konkretne pripombe in jih posredovala Ministrstvu za pravosodje. Vkolikor njene pripombe v času javne obravnave ne bodo upoštevane bo komisija predlagala, da predlog novele podpre Državni svet in jo pošlje v zakonodajno obravnavo Državnemu zboru.

lokalnih skupnosti ob prejšnjem valu migrantov prepuščeni sami sebi.

Predlog stališča naše države do predloga evropske uredbe o nadzoru ribištva je obravnavala Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve in poudarila, da ima ribištvo pomen zaradi preskrbe

Ob obravnavi stališča države do predloga evropske direktive o zmanjšanju vpliva nekaterih plastičnih proizvodov za enkratno uporabo na okolje, so člani Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve izpostavili pomen inovacij, usmerjenih na učinkovitejšo recikliranje plastike oz. pretvorbo odpadkov v

okolju prijaznejše alternativne izdelke.

Predlog stališča države do predloga EU direktive o opustitvi premikanja ure na poletni oz. zimski čas je Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve pospremila s pripombo, da bi se morale članice EU dogovoriti glede usklajenega stalnega časa, da ne bi prišlo do situacije, ko bi ena država imela en standardni čas, vse okoli nje pa drugega, v nasprotnem je bolje, da razmere ostanejo kot so.

Ob obravnavi Poročila o stanju kmetijstva, živilstva, gozdarstva in ribištva v letu 2017 je Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano menila, da je kmetijstvo treba začeti obravnavati trajnostno tudi v socialnem smislu. S poročilom bi se zato morali seznaniti tudi drugi resorji, za nadaljnji razvoj podeželja in ohranjanja poseljenosti pa je treba kmetijsko politiko usmeriti v podporo majhnim in srednjim kmetijam. Poseben problem je divjad, zaradi česar se ponekod kmetovanje opušča.

Predlog stališča naše države do predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike, so člani Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve podprli a

poudarili, da morajo priti posebne lastnosti in specifične potrebe Slovenije bolj v ospredje.

Komisija za državno ureditev je ob obravnavi Letnega poročila o učinkovitosti in uspešnosti sodišč za 2017 opozorila na generacijsko vrzel v sodstvu. Ugledno in neodvisno sodstvo mora biti v interesu celotne družbe, pri čemer je najpomembnejše učinkovito in pravično opravljeno delo, nujni pa so tudi ustrezni stiki z javnostmi.

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance je obravnavala poročilo DUTB za 2017 ter spraševala o nadzoru nad poslovanjem DUTB in avtorstvu sprejetih smernic za njegovo delovanje. Komisijo je zanimalo, kako se preverja ter spremlja spreminjanje vrednosti nepremičnin in njeno ustreznost v bilanci DUTB v primerjavi s pričakovani denarnih tokov ter kdo potrjuje metodologijo spremljanja vrednosti nepremičnin.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je podprla novelo Zakona o zdravniški službi, ki strokovnjakom iz tretjih držav omogoča začasno opravljanje zdravniške službe, pri čemer bi do take rešitve moralo priti že prej, poleg kardiologije pa je treba razmišljati o podobnih rešitvah tudi na ostalih kritičnih področjih, kjer manjka kadra.

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se je seznanila s Letnim poročilom o poslovanju družbe Slovenski državni gozdovi in opozorila, da iz poročila ni razviden vpliv, ki ga ima SiGD na razvoj gozdno-lesne verige in lesne industrije v Sloveniji. Pri odkupovalcih bi bilo treba bolj dosledno preverjati, ali les dejansko odkupujejo za predelavo ali gre zgolj za preprodajo.

Komisijo za mednarodne odnose in evropske zadeve je v zvezi s predlogom stališča naše države do Sporočila Komisije - Sodoben proračun za Unijo, ki varuje, opolnomoči in štiti večletni finančni okvir za obdobje 2021-2027 zanimalo, ali bo sredstva iz naslova kohezije znotraj države možno prenesti na področja, kjer sredstev primanjkuje, npr. na infrastrukturo.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in Interesna skupina lokalnih interesov sta ob obravnavi izračuna povprečnih stroškov za financiranje občinskih nalog za 2019 in 2020 opozorili na različno razumevanje države in občin, kaj so obvezne in kaj neobvezne zakonske naloge, kar vpliva na to, da izračun ne vključuje vseh dejanskih stroškov, ki jih imajo občine pri izvajanju nalog.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj se je seznanila s poročilom o izvajanju nacionalnega programa o izgradnji avtocest za 2017 in opozorila, da zastoji na avtocestah kažejo,

da infrastruktura ne zadošča potrebam, preobremenjenost (avto)cestnega omrežja v smeri Ljubljane in drugih večjih mest pa kaže tudi na potrebo po decentralizaciji države.

Ob obravnavi Poročila o varstvu pred ionizirajočimi sevanji in jedrski varnosti v 2017 je Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj vpraševala o prisotnosti radona v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Zaradi ocene, da pri nas zaradi radona letno umre okoli 100 oseb, je treba okrepiti ukrepe za večjo ozaveščenost o pomenu strokovne energetske sanacije.

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je ob seznanitvi s Poročilom o delu in zaključnim računom Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije za leto 2017 opozorila na pomen odkupa zemljišč na obmejnih območjih ter izpostavila razmislek o prednostni pravici Sklada pri nakupu.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport se je seznanila s problematiko razmer v naravoslovnem muzealstvu in položajem Prirodoslovnega muzeja Slovenije ter odgovorne pozvala, da upoštevajo kritične razmere na področju celotne kulture, ki ogrožajo nacionalno kulturno dediščino ter hromijo nacionalno identiteto, ki je ključna pri razvoju celotne družbe.

Komisija za lokalno samoupravo in regionalni razvoj in

Interesna skupina lokalnih interesov sta z ministrom za javno upravo Rudijem Medvedom razpravljali o odprtih vprašanih lokalne samouprave. Državni svetniki so med drugim opozorili, da je gradiva za pripravo pokrajinske zakonodaje dovolj in je treba le ugotoviti, ali obstaja pripravljenost za sprejem politične odločitve o pokrajinah v skladu z Ustavo.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je

podprla prizadevanje ministrstva, da se kulturi zagotovi večji delež proračuna in se vprašanja uredi sistemsko. Država mora zaradi majhnosti trga spodbujati razvoj in raznolikost kulturnih dejavnosti, določiti prioritete in kulturni model, po katerem bo ciljino in transparentno razporejala finančna sredstva.

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide je podprla zakonodajno iniciativo državnega svetnika Tomaža Horvata za sprejem novele Zakona o zdravstvenem varstvu in

zdravstvenem zavarovanju, ki bi povrnila višino nadomestila med začasno zadržanostjo od dela zaradi darovanja in posledic darovanja živih tkiv in organov ter posledic darovanja krvotvornih matičnih celic na raven 100 % osnove.

Komisija za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano se je, skupaj z Interesno skupino lokalnih interesov in Komisijo za lokalno samoupravo in regionalni razvoj, seznanila s

projektom Pametne vasi - Evropska akcija za razvoj podeželja, ki lahko izboljša kvaliteto življenja na podeželju in poveča konkurenčnost podeželja.

Komisija za kulturo, znanost, šolstvo in šport je obravnavala Analizo uresničevanja Resolucije o nacionalnem programu izobraževanja odraslih v Republiki Sloveniji 2013-2020 za obdobje 2014-2016. Z deležem vključenih odraslih v vseživljenjsko izobraževanje Slovenija negativno odstopa od povprečja EU. Opozorjeno je bilo na neurejen status kadrov, ki učijo v programih izobraževanja odraslih.

ŠTIRJE PREDSEDNIKI O PERSPEKTIVAH SLOVENIJE V LETU 2019

Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je konec leta 2018 pripravil srečanje štirih predsednikov, ki so se ga udeležili predsednik Državnega zbora mag. Dejan Židan, predsednik Vlade Republike Slovenije Marjan Šarec in predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca. Namen teh srečanj, ki jih je enkrat letno uvedel predsednik Pahor leta 2014, je izmenjava stališč o vseh za državo in državljane pomembnih zadevah, ki terjajo široko politično sodelovanje in podporo.

Med reformami, ki bi se jih bilo treba nujno lotiti, so izpostavili poenostavitev poslovnega okolja in odpravo administrativnih ovir za vlagatelje, pa tudi spremembo zdravstvene zakonodaje in davčno prestrukturiranje. Strukturne reforme naj gospodarsko

rast naredijo dovolj robustno, da bomo odporni na ciklične krize tržne globalne ekonomije in nepredvidljivo mednarodno okolje. V tem smislu ne gre več le za ekonomijo, ampak tudi za politiko in varnost. Slovenija še naprej ostaja varna država, trend gospodarskega

okrevanja je priložnost za strukturne reforme. Ob tem je predsednik republike izrazil mnenje, da varnost zaradi pristopa k marakeški deklaraciji ne bo ogrožena. Predsedniki so spregovorili tudi o spremembah volilnega sistema, saj so ocenili, da je na začetku mandata nove vlade pravi čas za pogovor

svojo vlogo še naprej vidi kot vlogo mostu med civilno družbo in aktualno politiko in ob tem ne beži od strokovne debate o vlogi in morda tudi modifikaciji Državnega sveta in spremembi načina izvolitve državnih svetnikov. Na srečanju so bile prvič tema tudi podnebne

Predsedniki štirih najpomembnejših državnih institucij so se se strinjali, da je čas, da se še enkrat preveri politična pripravljenost za ponoven poskus spremembe volilnega sistema in uvedbo pokrajn.

o možnostih za spremembo zakonodaje, za katero je Ustavno sodišče po zahtevi Državnega sveta za presojo ustavnosti ugotovilo, da je ta v neskladju z Ustavo. Kot je poudaril predsednik Alojz Kovšca, Državni svet

spremembe, pri čemer bo leta 2019, ko bo vlada Državnemu zboru predložila strategijo ukrepov za ravnanje v skladu s pariškim podnebnim sporazumom priložnost, da se razvije široka razprava.

DRUGO TERENSKO SEJO DRŽAVNEGA SVETA GOSTILA OBČINA RADOVLJICA

Leto dni po ustanovni seji so se državni svetniki VI. sklica 12. decembra 2018 sestali na terenu, tokrat v Radovljici. Ker se Državni svet na sejah, ki potekajo v lokalnem okolju, seznanja tudi s problematiko gostiteljev, je bila v ospredju občina Radovljica in pobude državnega svetnika Bogomirja Vnučca. Na seji v prostorih nove radovljiške knjižnice so med drugim obravnavali pobude glede sofinanciranja

obnove objektov kulturne dediščine v lasti lokalnih skupnosti ter izgradnje nove gorenjske regijske bolnišnice in regijskega reševalnega centra v Radovljici. Državni svet je potrdil pobude, med drugim tudi, da se nova regijska bolnišnica v najkrajšem možnem času uvrsti v načrt razvojnih programov in umesti v območje, ki ga je za ta namen že opredelila Občina Radovljica.

ALOJZ KOVŠČA Z DELEGACIJO URADNO OBISKAL SENAT POLJSKE

Predsednik Državnega sveta Alojz Kovšča je na povabilo predsednika Senata Poljske Stanistawa Karczewskega septembra 2018 uradno obiskal Republiko Poljsko. Oba predsednika drugih domov parlamentov sta se zavzela za nadaljnji razvoj medparlamentarnega sodelovanja in krepitev meddržavnega sodelovanja na gospodarskem, znanstveno-izobraževalnem in kulturnem področju. V delegaciji Državnega sveta sta bila še državna svetnika Bojan Kekec in Igor Antauer.

Odnosi med državama, še posebej v zadnjem obdobju, so zelo dobri in prijateljski, dinamika obiskov na najvišji ravni je visoka, gospodarsko sodelovanje je v porastu. Za predsednika Državnega sveta je pomembna nadaljnja krepitev meddržavnih odnosov zlasti na gospodarskem področju. Poseben pomen tem odnosom dodaja aktivna

Evropske unije izrednega pomena, prav tako partnerstvo v zvezi NATO ter sodelovanje v okviru srednjeevropskih regionalnih pobud, kot sta Pobuda treh morij in V4. Prvi dan obiska je predsednik Kovšča začel v Gdanku, kjer ga je sprejel gostitelj, predsednik Senata, srečal pa se je tudi z vojvodom Pomorjanskega vojvodstva

V okviru uradnega obiska na Poljskem je predsedniku Alojzu Kovšči Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Poljske podelilo častno odlikovanje „Bene Merito“. Odlikovanje je predsednik prejel v zahvalo za dosedanja prizadevanja pri krepitvi dobrih odnosov med državama.

parlamentarna diplomacija. Za obe državi, ki ju povezujejo skupne vrednote, je delovanje in sodelovanje v okviru

Dariuszom Drelichom. Obisk se je nadaljeval s plenarnimi pogovori med delegacijama obeh zgornjih

domov Republike Slovenije in Republike Poljske. V času obiska na Poljskem se je predsednik Državnega sveta srečal še z maršalkom Sejma Marekom Kuchirskim, predsednikom Vlade Mateuszem Morawieckim in predsednikom Gospodarske zbornice Poljske Andrzejem

Arendarskim. Predsednik Državnega sveta se je že prvi dan obiska udeležil slovesnosti pri spomeniku branilcem polotoka Westerplatte pri Gdanku in položil venec k spominskemu obeležju, drugi dan obiska pa je venec položil še k spomeniku neznanega junaka v Varšavi.

PREDSEDNIKA DRUGIH DOMOV O ZAPISU PRAVICE DO VODE V USTAVO

Predsednik Državnega sveta Alojz Kovšča je 6. februarja 2019 sprejel predsednika Zveznega sveta Republike Avstrije Inga Appéja. Avstrija je ena od držav EU z dvodomnim parlamentom. Zvezni svet (Bundesrat) ima 62 članov, ki jih izvolijo deželni parlamenti, s čimer je zagotovljena regionalna zastopanost. Predsednik avstrijskega drugega doma se je med drugim želel seznaniti s postopkom vpisa pravice

do pitne vode v našo Ustavo. Državni svetniki so na sedmi redni seji v V. mandatu, ki je potekala 15. maja 2013, podprli predlog državnega svetnika Steva Ščavničarja, da se voda in komunalna ureditev kot temeljni človekovi pravici zapišeta v Ustavo, Državni zbor pa je to pravico vpisal v Ustavo leta 2016. Tako je Slovenija poleg Slovaške postala druga država v EU s pravico do vode, zapisano v Ustavo.

STAREJŠI KOT SEDANJOST IN PRIHODNOST DRUŽBE

Na pobudo Varuha človekovih pravic je v Državnem svetu jeseni 2018 potekal posvet o starejših, ki je bil interdisciplinarno zastavljen: vabljeni so bili predstavniki s področja socialne oskrbe, institucionalnega varstva (domov za starejše in s področja medicine), prava, občin ter humanitarna društva. Posebno pozornost so namenili problematiki nasilja nad starejšimi, demenci in skrbi za starejše invalide ter druge ranljive skupine starejših.

“ Populacija starejših ne sme biti breme, temveč sestavni del družbe. ”

Alojz Kovšca, predsednik Državnega sveta.

“ Če se samo zbiramo, ugotavljamo, naročamo spremembe, ni dovolj. ”

Vlasta Nussdorfer, varuhinja človekovih pravic.

“ Moramo vedeti, da je tudi solidarnost, prostovoljstvo in medsebojna pomoč naša prihodnost. ”

Rožca Šonc, Zveza društev upokojencev.

Izziv starajoče se družbe

Medtem ko je sedaj šestina prebivalstva starejša od 65 let, se bo v prihodnjih štirih desetletjih ta delež povečal približno na tretjino. A kot je na posvetu izpostavilo veliko referentov, mora razprava o staranju spodbuditi razvoj inovativnih odzivov na demografske spremembe, nikakor pa ne staranja obravnavati kot procesa pešanja življenjskih moči.

Praksa kaže na težave

S praktičnega vidika je bilo posebej predstavljeno patronažno varstvo v skrbi za starejše in delovanje Doma starejših občanov Črnomelj. Povpraševanje po dolgotrajni oskrbi je namreč čedalje večje. V EU se zanjo namenja 1,3 % BDP, v Sloveniji le 0,9 %. A že sedaj potrebuje dolgotrajno oskrbo 80.000 ljudi, od teh jih približno 20.000 živi v domovih za starejše, približno 6.000 jih prejema

pomoč na domu, za ostale skrbijo svojci. Starejši, ki so v domovih, s pomočjo svojcev nosijo vsaj 70 % stroškov storitev. Cena zdravstvene nege, ki jo plača ZZSZ, je 15 evrov na dan, kar ne sledi stroškom dela. Kadrovski normativi so čedalje slabši, težave so pri iskanju ustreznega osebja za nego oskrbovancev.

Kritično do novele zakona

Največji problem nastaja, ker še do danes ni sprejet Zakon

pomoči potrebnih. Zato tak predlog ni sprejemljiv za zagotavljanje kvalitetnega, dostojanstvenega preživljanja poznih let. Pomembno bi bilo, da se dolgotrajna oskrba izvaja v okolju bivanja - krajevni skupnosti, enako kot otroško varstvo. Sicer pa imamo danes domove, ki so stari 40 let in vsi so potrebni temeljite prenove. Vlada za vlaganje vanje v 2017 ni namenila nobenih sredstev,

starostnikov. Ugotovljeno je bilo, da je kar 85 % starostnikov ob sprejemu podhranjenih, največ zato, ker odlašajo z odhodom v institucionalno varstvo. Razlog so med drugim tudi slabe pokojnine: 20 % oskrbovancev potrebuje delno pomoč in 20 % popolno pomoč pri hranjenju, kar prehranjenost še poslabša.

Novi programi domov

Tako so pred petimi leti v Slovenj Gradcu začeli z metodo Ključni par, kar pomeni, da vsak oskrbovanec dobi med zaposlenimi osebo, kateri se lahko zaupa in ki mu še dodatno pomaga. Še posebno pomembna je ta oseba pri vključevanju novo sprejetih varovancev v dom in ob poslabšanju zdravstvenega stanja.

Na spremembe se moramo pripraviti in takoj ukrepati.

o dolgotrajni oskrbi. Zakon se sicer pripravlja že desetletje in razlogi za to, da do danes še ni sprejet, so predvsem finančne narave. A predlog zakona se po drugi strani, žal, usmerja predvsem na zdravstveno področje, zanemarja pa socialno razsežnost

zadnji dom je zgradila pred približno 20. leti.

Podhranjeni starostniki

Raziskava, ki jo je opravil urad Varuha, je izpostavila tudi problematiko prehrane v domovih za starejše in načrtovanje varovalne prehrane

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/starejsi-kot-sedanjest-prihodnost-druzbe>

POMANJKLJIVE KOMPETENCE HROMIJO TRG DELA

Delodajalci poročajo o težavah pri iskanju kvalificiranih kadrov. V gospodarstvu je bil doslej pomemben finančni vidik, vse bolj pa v ospredje prihaja zavest o pomenu človeškega kapitala. Zaradi tehnoloških sprememb delovna mesta izginjajo, a se pojavljajo nova, ki zahtevajo druga znanja in veščine. Pri nas je po raziskavi, ki so jo opravila ministrstva v sodelovanju z OECD, kar 400.000 odraslih s pomanjkljivimi kompetencami. Kljub napredku gre izobraževanje odraslih opredeliti kot prioriteto. Posvet o kompetencah je decembra 2018 v Državnem svetu potekal z digitalnimi orodji in se iz parlamentarne dvorane preselil v digitalno okolje, kjer je še mesec dni po posvetu potekala izmenjava mnenj.

VPLIV POLITIKE NA JAVNE ZDRAVSTVENE ZAVODE

Komisija za preprečevanje korupcije in Državni svet sta decembra 2018 pripravila posvet o vplivu politike na izbiro in imenovanje članov sveta zavoda in poslovodnih oseb. Eden pglavitnih problemov v zdravstvu so namreč raznovrstne oblike nedovoljenih pritiskov, ki manjšajo učinkovitost vodenja in upravljanja zavodov, kar ima za posledico slabo poslovanje in izgubo. Sedanja zakonska opredelitev postopkov izbire in imenovanj vodilnih kadrov zaradi ohlapnosti daje prostor nezakonitim in neetičnim posegom politike v javne zdravstvene zavode. Potrebna je bistveno bolj natančna zakonska opredelitev odnosa med vladajočo politikom in zavodi, zakon pa bi bilo verjetno treba napisati na novo.

GOSPODARSKA DIPLOMACIJA NA GLOBALNEM TRGU

Pod okriljem Državnega sveta je januarja 2019 potekal posvet o gospodarski diplomaciji in o položaju malih držav na globalnem trgu s ciljem odpreti razpravo o ključnih poslovnih priložnostih za Slovenijo zunaj njenih geografskih meja. Za internacionalizacijo slovenskih podjetij je izjemno pomembna vloga političnih odločevalcev, ki lahko odpirajo vrata podjetjem po svetu. Vitalnega pomena je, da se država uvrsti med uspešnejše in zanesljivejše trgovske partnerje in tako v polni meri izkoristi svoj gospodarski položaj. Nizozemska in Slovenija imata veliko skupnega in podobega, zato sta si lahko tudi partnersko zanimivi.

PODZASTOPANOST ŽENSK NA ŽUPANSKI FUNKCIJI

Na posvetu ob izidu zbornika ŽupanJA v organizaciji Državnega sveta in Inštituta za ustavno pravo so avtorji knjige in prisotni govorniki opozorili na podzastopnost žensk na županski funkciji. K drugačni sliki lahko prispevajo kvote, a je treba tudi v družbi zagotoviti pogoje za lažje odločanje žensk za politiko. S problematiko podzastopnosti žensk v politiki se srečujejo tudi v državah z bistveno daljšo tradicijo. V Državnem svetu, kjer pri volitvah ni kvot, so trenutno samo štiri svetnice. V okviru predstavitve zbornika sta svoj pogled na problematiko predstavili nekdanji županji Vika Potočnik in Ljudmila Novak.

NAČELO SUBSIDIARNOSTI V EU IN SLOVENIJI

V Državnem svetu je novembra 2018 potekal posvet o spoštovanju principa subsidiarnosti v EU in Sloveniji, katerega cilj je zagotoviti, da se odločitve sprejmejo čim bližje državljanom. Pobudnik posveta je bil Anton Kokalj, ki je poudaril, da je subsidiarnost področje, na osnovi katerega lahko rešimo marsikateri problem v Sloveniji. Izvajanje nadzora nad spoštovanjem tega načela je predstavil vodja predstavništva EK v Sloveniji dr. Zoran Stančič. Župan občine Sveta trojica v Slovenskih goricah Fraso je predstavil načelo subsidiarnosti med organi lokalne samouprave in državne uprave ter opozoril, da samostojnost občin ni zaživel.

TEMNA STRAN MESECA - DVAJSET LET KASNEJE

Na mednarodni konferenci, ki so jo oktobra 2018 organizirali Študijski center za narodno spravo (SCNR), Evropska platforma spomina in vesti, Fundacija Konrad Adenauer Stiftung iz Berlina, Inštitut spomina in prihodnosti iz Wrocława ter Poljski narodni muzej iz Varšave, so udeleženci izpostavili nujnost pravičnega procesa, delovanje pravne države, neoviran dostop do arhivov in drugih zgodovinskih virov ter tranzicijsko pravičnost. Konferenca je bila posvečena 20. obletnici istoimenske razstave in knjige, deseti obletnici SCNR in bila obenem mednarodno letno srečanje članic Evropske platforme spomina in vesti.

POVEZANI V IZOBRAŽEVANJU ZA NARAVOVARSTVO

Programski odbor Konzorcija biotehniških šol Slovenije za naravovarstvo je oktobra 2018 v dvorani Državnega sveta organiziral mednarodni posvet. Uvodoma sta zbrane nagovorila državna svetnika Branimir Štrukelj in Tone Hrovat. Šole, ki so članice Konzorcija biotehniških šol Slovenije, se v okviru izobraževalnih in razvojno raziskovalnih aktivnosti vključujejo v sektor varstva narave, tako z vidika smotrne rabe naravnih virov ter ohranjanja narave kot celote in njenih posameznih delov. Posebej so pozorni na vzgojo za kakovostno sobivanje človeka z naravo in iščejo rešitve, ki bi uspešno povezale cilje zagotavljanja varstva naravnih virov z gospodarskim razvojem.

O PRIHODNOSTI SLOVENSkih OBOROŽENIH SIL

Inštitut za varnostno kulturo je v sodelovanju s Fakulteto za varnostne vede UM in Fakulteto za družbene vede UL ter Državnim svetom oktobra 2018 v dvorani Državnega sveta organiziral 3. dan nacionalne varnosti. Visoke udeležence je nagovoril podpredsednik Državnega sveta Matjaž Švagan. Ko sledimo zahtevam in navodilom NATA moramo upoštevati, da mora biti razvoj vojaško-obrambnega sistema usklajen z razvojem drugih družbenih podsistemov, kajti »vprašamo se lahko, kaj pomeni varnost brez zadovoljstva državljanov tudi z drugimi sferami življenja«. Ob vsesplošnem negativizmu se izgublja pozitiven vidik spoštovanja avtoritete.

KAKŠNA BO PRIHODNOST STROKOVNEGA IN POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA?

Novembra 2018 je v Državnem svetu potekal posvet o prihodnosti poklicnega in strokovnega izobraževanja v Republiki Sloveniji. V okviru posveta je Državni svet podelil priznanja tekmovalkam in tekmovalcem, ki so zastopali Slovenijo na mednarodni naravoslovni olimpijadi EUO 2018 in tekmovanju EuroSkills 2018 ter njihovim mentorjem. V predverju dvorane Državnega sveta je bila ob tej priložnosti na ogled tematska razstava »Z EuroSkills do odličnih kadrov v gospodarstvu«.

Zahteve tehnološkega razvoja

Hiter tehnološki razvoj zahteva nenehno izobraževanje in posodobljenje znanja. Z napredkom tehnologije znanje hitro zastari. Zato je še toliko bolj pomembno socialno partnerstvo med šolo in gospodarstvom oziroma bodočimi delodajalci, kajti le na ta način bodo dijaki dobili tisto znanje in veščine, ki jih trg potrebuje. Sedemdeset odstotkov poklicev, ki jih bodo opravljali otroci, ki so danes na začetku svoje šolske poti, sploh še ne obstaja. In od ukrepov, ki jih bodo danes sprejele države bo odvisno, ali bo tehnološke spremembe povzročile veliko selitev delavcev ali pa nastanek novih priložnosti.

Privlačnost poklicev je majhna

Bolj fleksibilno bi bilo treba oblikovati tudi priznavanje pridobljenega znanja, pomembna je pridobitev poklicnih kvalifikacij, da lahko gospodarstvo v

segmentih, kjer se kažejo deficiti, pridobi potrebne kadre. Delež vpisanih v poklicne in srednje strokovne in tehnične šole sicer narašča. Za promocijo poklicnega izobraževanja država namenja 1,8 mio evrov. A privlačnost poklicev je še vedno relativno majhna. Pohvalno je, da delodajalci že sooblikujejo 20 % izobraževalnega programa. Pripravlja se tudi projekt, ki bo omogočil učiteljem, da bodo lahko za nekaj mesecev prekinili s poučevanjem in

Najprej moramo v družbi spremeniti negativno percepcijo določenih poklicev, šele nato bomo lahko spreminjali status poklicnega izobraževanja.

se neposredno v podjetju seznanili s proizvodnim delom. Prav tako pa bodo lahko posamezni zaposleni v podjetjih pridobivali pedagoška znanja. V skladu s spremembo zakonodaje

so začeli nekateri izobraževalni programi že uvajati vajeništvo. Letos se je število šol z vajeništvom povečalo.

sposobne odgovoriti na izzive sobnega časa. Za podjetja to predstavlja prestrukturiranje delovnih mest in zaposlenih. Od novih zaposlenih se bo zahtevala večja avtonomnost in sposobnost odločanja. Morali bodo znati upravljati procese na nov način. Da bi poklicne šole ostale v koraku s časom je treba krepiti njihovo avtonomije in predvsem fleksibilnost kurikulumov. Posebno pozornost zahteva delo z nadarjenimi v osnovnem in splošnem izobraževanju kajti naša država svoje prihodnosti ne sme graditi na poceni delovni sili. Druga pot, ki jo lahko izberemo je nadpovprečno izobražen narod. A za to je potrebna vizija, ki pa je naša država zaenkrat nima.

več na <http://www.ds-rs.si/?q=novice/prihodnost-poklicnega-izobrazevanja-sodelovanje-sole-lokalnega-okolja-delodajalcev-v>

Izziv poklicnega izobraževanja

Vstopamo v obdobje, ko postaja samoizobraževanje samoumevno. Potreba po kompleksnejšem znanju, ki se bo moralo udejanjiti v praksi, bo v prihodnosti še bistveno večja. A v poklicnem izobraževanju ostaja veliko izzivov. Med drugim se soočamo s prenizko privlačnostjo poklicev, saj se poklice povezuje z nizkim potencialnim dohodkom, ki ga prinašajo.

Znanje, ki kroji prihodnost

Digitalizacija postala nujen del procesov, ki delajo organizacije in podjetja

POBUDE IN VPRAŠANJA DRŽAVNIH SVETNIC IN SVETNIKOV

V drugi polovici 2018 so državni svetniki na vlado, ministrstva in druge pristojne organe naslovili vprašanja in pobude, in sicer Franc Golob v zvezi z izvajanjem regionalne, razvojne in evropske kohezijske politike; Bojan Kekec v zvezi z zmanjševanjem uporabe plastike v Sloveniji; Alojz Kovšca glede sistemske ureditve brezplačnega prevoza študentov

pomočnika; Boris Popovič v zvezi z razvojem javnega letališča Portorož; Bojana Potočan glede izvajanja 93. člena Gradbenega zakona in sprejema novele Gradbenega zakona ter pobudo glede ureditve *pro bono* nudenja pravne pomoči odvetnikov; mag. Peter Požun glede dela specializirane enote za obravnavo oseb z najtežjimi

kriterijih glede vključenosti osnovnošolskih otrok v glasbene programe; Branimir Štrukelj glede financiranja študijske dejavnosti dela, financiranja visokošolskih zavodov in cen raziskovalne ure; Branko Tomažič glede investiranja v turistični razvoj Vipavske doline ter vprašanje glede izobešanja in nošenja zastav na javnih mestih; Bogomir Vnučec pobudi za izgradnjo nove regijske bolnišnice na Gorenjskem in njeno umestitev na območju RA 95 v Radovljici, pobude glede sprememb Pravilnika o osebnem dopolnilnem delu na domu in obdavčitve osebnega dopolnilnega dela, vprašanje glede

za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide pobudi glede spremljanja podatkov o številu prejemnikov minimalnih plač ter plačah po individualnih in kolektivnih pogodbah ter Interesna skupina negospodarskih dejavnosti pobudo za seznanitev državnih svetnic in svetnikov s celotnim končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju domnevnega pranja denarja in financiranja terorizma, jedrske proliferacije ter financiranja aktivnosti tujih obveščevalno-varnostnih služb v NLB, d. d., ter domnevnega pranja denarja v Novi KBM, d. d., in celotnim

V prvem letu VI. mandata so državni svetniki, interesne skupine in komisije Državnega sveta na Vlado Republike Slovenije, ministrstva in druge pristojne institucije naslovili 45 vprašanj in pobud.

invalidov in oseb z motnjami v duševnem razvoju, vprašanja v zvezi s pravicami nepolnoletnih upravičencev do oprostitve plačila letne dajatve za vozila, namenjena prevozom invalidom, pobudo glede pridobitve statusa družinskega pomočnika za samostojne podjetnike ter vprašanje glede ureditve statusa družinskega

oblikami motenj v duševnem zdravju, reševanja problema prezasedenih varovanih oddelkov socialnovarstvenih zavodov in priprave novele Zakona o duševnem zdravju ter pobudo glede vključitve cepljenja proti okužbam s človeškimi papilomavirusi (HPV) za dečke v Program cepljenja in zaščite z zdravili; Dušan Strnad vprašanja o

sofinanciranja obnove kulturne dediščine v lokalnih skupnostih ter pobudo za zagotovitev finančnih sredstev za sofinanciranje izgradnje regijskega reševalnega centra na severovzhodnem delu Radovljice; Interesna skupina lokalnih interesov vprašanje v zvezi s sistemsko ureditvijo zaščite pred točo; Komisija

končnim poročilom o delu Preiskovalne komisije o ugotavljanju zlorab v slovenskem bančnem sistemu ter ugotavljanju vzrokov in odgovornosti za že drugo sanacijo bančnega sistema v samostojni Sloveniji, vključno z vsemi gradivi, ki sta jih pri svojem delu obravnavali omenjeni preiskovalni komisiji.

DRŽAVNE SVETNICE IN SVETNIKI O DRUGEM DOMU PARLAMENTA

SREČKO OCVIRK, predstavnik lokalnih interesov; član Interesne skupine lokalnih interesov, član Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, član Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano:

Državni svet Republike Slovenije je drugi dom parlamenta, v katerem so potrebe lokalne skupnosti močno zastopane. Pomembno je, da lahko kot državni svetnik zelo kompetentno zagovarjam interese celotnega Posavja. V obdobju svojega županovanja sem opravljal tudi funkcijo predsednika Sveta regije Posavje in zato dobro poznam delovanje celotne regije in tako lahko spremljam projekte, ki so primerni za celotno območje. Lahko rečem, da sem povezava med Državnim svetom in Posavjem, sem glas ljudstva in glas regije Posavje (<http://www.posavskiobzornik.si/novice/srecko-ocvirk-nase-okolje-je-prijetno-in-varno>).

DANIJEL KASTELIC, predstavnik negospodarskih dejavnosti za področje socialnega varstva:

Zaradi poznavanja različnih področij socialnega varstva in vpetosti v povezane procese, bom ob napovedih številnih reform, predlogov nacionalnih strategij in sprememb zakonodaje, lahko učinkovito zastopal interese socialnega varstva in stališča strokovne javnosti, predvsem pa potrebe uporabnikov socialnega varstva. Pri svojem delu ob ostalih nalogah, ki jih opravljam kot član Državnega sveta, zastopam pomembno število organizacij s področja socialnega varstva, pa tudi interese prek 118.000 invalidov, združenih v Nacionalni svet invalidskih organizacij Slovenije in drugih (<http://www.zifs.si/wp-content/uploads/2018/10/Sporo%C4%8Devalec-45-2018-1.pdf>).

FRANC GOLOB, predstavnik lokalnih interesov; član Interesne skupine lokalnih interesov, član Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, član Komisije lokalno samoupravo in regionalni razvoj:

O uspešnosti Državnega sveta je zelo težko govoriti. Število vloženih vetov in takšno ali drugačno nagajanje Državnemu zboru ni naš cilj. Skozi celoten prejšnji mandat Državnega sveta smo se borili, da bi dosegli četrto branje zakonov, kar pomeni, da z vetom ne bi zavrnili celotnega zakona, ampak da bi popravili samo člen ali posamezen del zakona, ki je po našem mnenju neustrezen. Žal v prejšnjem mandatu te možnosti nismo imeli. Pomembna je predvsem ocena pomena Državnega sveta, ki je zadnja in edina vez med lokalno in državno politiko (<http://e-koroska.si/franjo-golob-drzavni-svet-je-zadnja-edina-vez-med-lokalno-drzavno-politiko/>).

LIDIJA JERKIČ, predstavnica delojemalcev; vodja Interesne skupine delojemalcev, podpredsednica Mandatno-imunitetne komisije, članica Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide:

Državni svet je pravzaprav edino mesto, kjer se sindikati približajo odločanju v politiki in izražajo svoja stališča brez tega, da bi bili odvisni od politike in političnih strank. Državni svet je kljub številnim zadržkom in pomislekom, od katerih je nekatere zaznati tudi v koalicijski pogodbi, ter težnjam po njegovi ukinitvi, vendarle političen prostor, ki mora ostati, ob čemer bi mu kazalo podeliti še nekatere druge pristojnosti, kot je možnost tako imenovanega četrtega branja zakonov oziroma veta le na posamezne dele zakonodaje (Delavska enotnost, 25. 10. 2018).

V DRŽAVNEM SVETU SPREJEM ZA MLADE TALENTE

EuroSkills je prestižno tekmovanje mladih strokovnjakov, starih od 18 - 25 let, ki se vsaki dve leti preizkusijo v več kot 37 poklicnih panogah. Udeležba omogoča mladim talentom enkratno izkušnjo, da postanejo najboljši v svoji panogi in spodbuja poklicno izobraževanje. Slovenija se je projektu, ki ga financira Evropski socialni sklad, denar pa prispevajo tudi Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter podjetniki in šole, od koder prihajajo udeleženci, pridružila leta 2008. Državo so tokrat v Budimpešti zastopali Jure Korbar, Jure Kmetič, Tilen Meglič, Aljaž Žvokelj, Jaka Kožuh, Tadej Kalajžič, Klinar Brigita, Rjavec Gašper, Tigan Emin, Simončič Žiga, Dagarin Martin in Bukovič Nataša.

PODPORA IDEJI ČEBELARJEV O NAGRADI ZLATA ČEBELA

Čebelarska zveza Slovenije želi uspešno razglasitev 20. maja za Svetovni dan čebel nadgraditi s priznanjem Republike Slovenije *Zlata čebela* po vzoru Nobelove nagrade za najboljše izvedene projekte, ki sledijo ciljem resolucije o Svetovnem dnevu čebel, med drugim opozoriti na pomen ohranjanja čebel in opraševalcev za celotno človeštvo ter pozvati države k aktivnostim za njihovo ohranjanje. S tem ciljem je vlada že ustanovila medresorsko delovno skupino za pripravo in izvedbo načrta aktivnosti za projekt svetovnega dneva čebel do 2022. S prvo podelitvijo nagrade v letu 2021 pa bi naša država lahko zaznamovala predsedovanje Slovenije Svetu EU.

KAMEN JE NAŠE ZLATO - USTVARJALNOST KAMNOSEKOV

V Državnem svetu je bila januarja 2019 na ogled razstava o oblikovanju naravnega kamna, ki jo je pripravila Višja strokovna šola ŠC Srečka Kosovela Sežana. Na ogled so bili predmeti iz kamna, plod kakovostnega študentskega in mentorskega dela, ki so nastala kot študentske vaje na šoli, kot vaje na praktičnem izobraževanju pri delodajalcih ali kot diplomska dela. Razstava je bila prikaz uporabe slovenskega naravnega kamna v povezavi z vrhunskim znanjem njegove obdelave. Razstavljali so Špela Šedivy, Tamara Česnik, Petra Pika Moze, Maruša Ličen Ukmar, Katja Pohl, Tina Nemeč, Veronika Tišler, Rok Verstovšek Tanšek, Matej Župec pod mentorstvom Damjana Švare, Jerneja Bortolata, Maje Prešeren in Antona Marna.

IZVIRNA POČASTITEV KULTURNEGA DNE S FILATELIJO

Državni svet, društvo Rastoča knjiga, Pošta Slovenije in Filatelistična zveza so 5. februarja 2019 s pregledno razstavo znamk na temo književnosti izvirno počastili kulturni praznik. Ob tem je bila predstavljena vrsta nefilatelističnih vsebin (reprodukcije nekaterih tematskih dokumentov, podpisi slovenskih književnikov, tematski kovanci in bankovci, zanimiva besedila iz zakladnice naše pisane besede, otroške risbice, v kristal iz Rogaške odete filatelistične književne pole itd.). Pošta Slovenije je izdala osebno znamko in priložnostni žig. V programu prireditve so sodelovali osnovnošolci iz Celja in Laškega in na dopisnice pisali misli, naslovljene na vplivne Slovence doma in v tujini.

Državni svet podpira civilno družbo s podelitvijo plaket najzaslužnejšim prostovoljcem ob 5. decembru - Mednarodnem dnevu prostovoljstva. Kot vsakič je plaketo prejelo 14 zaslužnih posameznikov na predlog državnih svetnikov oziroma organizacij civilne družbe. Plakete za najzaslužnejše prostovoljke in prostovoljce za leto 2018 so prejeli: Edo Pavao

Belak (predlagatelj Slovensko združenje za duševno zdravje - ŠENT), Rajko Bivic (predlagatelj Zveza združenj šoferjev in avtomehanic Slovenije), Nace Breitenberger (predlagatelj Zveza prijateljev mladine Slovenije s podporo državnega svetnika Tomaža Horvata), Iva Devetak (predlagatelj državni svetnik Tomaž Horvat), Teodor Goznikar (predlagatelj

S PLAKETAMI PROSTOVOLJCEM 2018 O POMENU SOLIDARNOSTI

“ Zagotovo najmočnejši faktor, ki nas drži skupaj, je povezovanje, prijateljstvo...”

Primož Jelševar, Fundacija Svečka

“ Prostovoljstvo se mi zdi prirojeno družbeno sožitje.”

Vincencija-Cena Kesič, Rdeči križ Slovenije

Združenje policistov Slovenije in državni svetnik mag. Marko Zidanšek), Primož Jelševar (predlagatelj državni svetnik Matjaž Švagan), Branko Jeršin (predlagatelj Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez), Marjan Kardinar (predlagatelj Zveza za tehnično kulturo Slovenije), Vincencija - Cena Kesič (predlagatelj Rdeči križ Slovenije - Zveza združenj), Maks

Lešnik (predlagatelj Gasilska zveza Slovenije), Peter Misja (predlagatelj Turistična zveza Slovenije), Ljubomir Motore (predlagatelj državni svetnik Srečko Ocvirk), Andrej Sever (predlagatelj Čebelarstva zveza Slovenije s podporo državnega svetnika Dušana Strnada), Jože Sitar (predlagatelj Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije, Sekcija slikopleskarjev).

ČEŠKA S HAVLOM PRISTOPILA K RASTOČI KNJIGI

»Gre za rehabilitacijo vrednot, kot so zaupanje, odprtost, odgovornost, solidarnost, ljubezen,« je zapisal Václav Havel, politik, esejist in dramatik ter prvi predsednik Češke republike v eseju Moč nemočnih (1978), ki ga je izbrala Češka in se kot 13. država pridružila Združenim rastočim knjigam sveta. Havel izpostavlja dve možnosti, ki ju ima človeštvo: živeti v resnici ali živeti v laži. Otvoritev portala so pospremili Věra Zemanova, veleposlanica Češke republike, akademik dr. Boštjan Žekš, ljubljanski podžupan Aleš Čerin in Matjaž Švagan, podpredsednik Državnega sveta. S tehnologijo prek mobilnih naprav je obiskovalcem Severnega ljubljanskega parka Navje omogočen dostop do literarnih informacij.

SPREJEM ZA TUJE HUMANITARNE SLIKOPLESKARJE

Slikopleskarji, združeni v sekciji slikopleskarjev, fasaderjev in črkoslikarjev pri Obrtni zbornici Slovenije že dvajset let v okviru humanitarno-tekmovalne akcije podarjajo en delovni dan tistim, ki najbolj potrebujejo slikopleskarsko prenovo domov. Akcija je do danes prerasla v prepoznaven mednarodni projekt, ki so se mu pridružili slikopleskarji iz cele Evrope, s tem pa je postala vzorčni primer dobre prakse humanitarnosti, stanovskega povezovanja in promocije poklica slikopleskarja. Tuje humanitarne slikopleskarje, ki so letos na akcijo prišli iz kar sedmih evropskih držav, je sprejel Igor Antauer, predstavnik delodajalcev v Državnem svetu.

PAMETNA GRADNJA IN PRIHODNOST BIVANJA

Predsednik Državnega sveta se je 11. 2. 2019 udeležil konference in odprtja razstave o gradnji prihodnosti na Gospodarski zbornici Slovenije. Kot je poudaril, ima Slovenija odgovore, ki podpirajo rešitve gradnje prihodnosti v obliki inovativnih izdelkov, storitev podjetij in institucij, ki razvijajo znanje. Med drugim je izpostavil, da je Slovenija velik igralec na področju pametnih stavb in gradnje z lesno verigo ter opozoril na vlogo Državnega sveta kot partnerja in povezovalca med politiko in gospodarstvom. Gradnja, ki vključuje tudi rešitve za vse bolj staražoje se prebivalstvo, je lahko priložnost za naše gospodarstvo.

5. FORUM: DRUŽBA 5.0 V SLOVENIJI

Predsednik Alojz Kovšca je 6. 2. 2019 v Kristalni palači BTC v Ljubljani nagovoril udeležence 5. foruma Slovensko-japonskega poslovnega sveta, ki je potekal v sodelovanju z družbo BTC in s podporo ministrstev za gospodarski razvoj in tehnologijo, za zunanje zadeve, za infrastrukturo, za izobraževanje, znanost in šport, Državnega sveta in Veleposlaništva Japonske. Predsednik Kovšca je izpostavil pomen slovenskega utiranja znanja in implementacije razvojnih paradig v koraku z najbolj razvitimi državami. Udeleženci foruma so razpravljali o japonski razvojni iniciativi, kot možnem poslovnem modelu v prihodnosti.

ZAKAJ SE UDELEŽITI EVROPSKIH VOLITEV?

Predsednik Državnega zbora mag. Dejan Židan je 21. 1. 2019 gostil posvet na temo prihajajočih evropskih volitev, na katerem je osem evropskih poslancev iz Slovenije spregovorilo na temo, zakaj se udeležiti volitev in kaj pomni aktivno evropsko državljanstvo. Posveta se je udeležil tudi predsednik Državnega sveta Kovšca in poudaril, da bi bilo smiselno temeljito preučiti razloge za tako nizko volilno udeležbo na evropskih volitvah. Ob zaključku je poudaril, da je očitno politika v ožjem pomenu besede izgubila stik z volivci, to pa je priložnost za civilno družbo, katere dom je Državni svet, da državljane aktivira k participaciji.

OTVORITEV ALEJE PIONIRJEV KOZMONAVTIKE

Predsednik Državnega sveta se je 29. 11. 2018 v Centru vesoljskih tehnologij v Vitanju (KSEVT) udeležil otvoritve Aleje pionirjev kozmonavti in doprskih kipov Konstantina Ciolkovskega in Hermana Potočnika Noordunga. Leta 2017 je rusko veleposlaništvo v centru že odprlo doprski kup Jurija Gagarina. Na prireditvi v organizaciji Veleposlaništva Ruske federacije v Ljubljani so bili prisotni mnogi slovenski politiki in ministri ter člani ruske delegacije. V sklopu dogodka je bil podpisan Memorandum o sodelovanju med Centrom vesoljskih tehnologij Hermana Potočnika Noordunga in Muzejem kozmonavtiike iz ruskega mesta Kaluga.

SVETNIKI NA TRADICIONALNEM SLOVENSKEM ZAJTRKU

Predsednik Alojz Kovšca je 16. 11. 2018 obiskal Center Janeza Levca v Ljubljani - Osnovno šolo s prilagojenim programom Dečkova in se udeležil tradicionalnega slovenskega zajtrka. Branko Tomažič, ki v Državnem svetu zastopa interese Kmetijsko-gozdarske zbornice, je ob tradicionalnem zajtrku v vrtcu v Vrhpolju, ki deluje v sestavi vrtca Ajdovščina, nagovoril prisotne o pomenu lokalno pridelane hrane in oskrbi vrtcev in šol z lokalno pridelano hrano. Franc Golob, ki zastopa v Državnem svetu interese lokalnih skupnosti s Koroške in je župan občine Vuzenica, pa se je udeležil tradicionalnega zajtrka na Osnovni šoli Vuzenica.

PARLAMENTI IN KMETIJSKO-PREHRANSKA POLITIKA

Predsednik Komisije za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Cvetko Zupančič se je 23. 11. 2018 v Zagrebu udeležil medparlamentarne konference o vlogi parlamentov pri oblikovanju prihodnjih politik na področju prehrane in kmetovanja. Sodelujoči so se strinjali, da se sredstev za kmetijstvo v naslednji finančni perspektivi EU ne sme zniževati, zmanjšati gre birokracijo, kar velja tudi v kontekstu generacijske obnove kmetij, pri čemer je Zupančič izpostavil, da je treba urediti upokojevanje kmetov, ki predajajo delo mladim prevzemnikom. Izpostavili so tudi pomen lokalno pridelane hrane, raziskav v kmetijstvu ter varnosti in kakovosti hrane.

KONFERENCA LX. COSAC-A NA DUNAJU

Mag. Peter Požun se je od 18. - 20. 11. 2018 udeležil konference LX. Cosac-a na Dunaju, kjer so udeleženci obravnavali dosežke avstrijskega predsedstva, brexit, energetska unija in klimatske spremembe ter uprabo načela subsidiarnosti v EU. Mag. Požun je v razpravi izpostavil digitalizacijo v zdravstvu in pozdravil avstrijski podpis Deklaracije o sodelovanju do dostopa namanj milijona genomskih zaporedij v EU do leta 2020. Opozoril je na nujnost zagotavljanja visoke stopnje varovanja občutljivih osebnih podatkov, čezmejna izmenjava podatkov pa naj poteka pod strogo nadzorovanimi pogoji in z ustrezno anonimiziranimi podatki.

MEDNARODNI HUMANITARNI FORUM V AZERBAJDŽANU

V Bakuju je 25. - 26. 10. 2018 potekal 6. mednarodni humanitarni forum z naslovom Oblikovanje novega sveta in nove človečnosti: ustvarjalnost in človekov razvoj, ki se ga je udeležil predsednik Državnega sveta Alojz Kovšca. Spremljala sta ga državni svetnik Samer Khalil in slovenski veleposlanik v Republiki Azerbajdžan Igor Jukič. Ob robu foruma je predsednika Državnega sveta sprejel predsednik Republike Azerbajdžan dr. İlham Alijev. Slovensko delegacijo je sprejel predsednik parlamenta (Milli Mejlis) Ogtaj Asadov, delegacija pa se je sestala tudi z azerbajdžanskimi ministri za zunanje zadeve, za ekonomijo in za gospodarstvo.

UKRAJINA SE SPOMINJA - SVET PRIZNAVA

Predsednik Državnega sveta se je 23. in 24. 11. 2018 v Kijevu udeležil Mednarodnega foruma Ukrajina se spominja - svet priznava. Delegacija Državnega sveta se je udeležila tudi zasedanja Vrhovne Rade, državnovetniško delegacijo pa je sprejel predsednik Vrhovne Rade Andrij Parubij. Na veleposlaništvu Republike Slovenije v Kijevu so se na poslovnem srečanju sestali predstavniki slovenskih podjetij v Ukrajini in predstavili svoje številne pozitivne in spodbudne izkušnje, ki jih imajo pri pospeševanju gospodarskih in trgovinskih odnosov med Slovenijo in državami akreditacije (Ukrajino, Gruzijo, Moldavijo in Armenijo).

KONFERENCA O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI

Državni svetnik Samer Khalil, član Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve, se je med 11. in 12. 10. 2018 na Dunaju udeležil Medparlamentarne konference o skupni zunanji in varnostni politiki (CFSP/CSDP). To medparlamentarno telo, ki je bilo ustanovljeno leta 2012 v Varšavi in se sestaja dvakrat letno, se osredotoča na nadzor nad zunanjo, varnostno in obrambno politiko EU. Udeleženci tokratne konference so obravnavali problematiko varnosti, migracij in nadzora zunanjih meja Evropske unije, prispevek Evropske unije k izboljšanju političnih in humanitarnih razmer v Siriji ter evropsko perspektivo Zahodnega Balkana.

PREGLED DOGODKOV

13. 2. 2019

POSVET: UREDITEV PODROČJA RAVNANJA Z ODPADKI: OD URGENTNE DO SISTEMSKÉ UREDITVE

6. 2. 2019

SPREJEM PREDSEDNIKA ZVEZNEGA SVETA REPUBLIKE AVSTRIJE

6. 2. 2019

5. FORUM: DRUŽBA 5.0 V SLOVENIJI

5. 2. 2019

ODPRTJE RAZSTAVE: SLOVENSKA KNJIŽEVNOST NA ZNAMKAH

25. 1. 2019

POSVET: GOSPODARSKA DIPLOMACIJA – MALI IGRALCI NA GLOBALNEM TRGU

24. 1. 2019

OTVORITEV RAZSTAVE: KAMEN JE NAŠE ZLATO

23. 1. 2019

14. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA

23. 1. 2019

SPREJEM IRSKE DRŽAVNE MINISTRICE ZA EVROPSKE ZADEVE HELEN MCENTEE

21. 1. 2019

SREČANJE COSAC

20. 12. 2018

PRVA OBLETNICA RAZGLASITVE SVETOVNEGA DNEVA ČEBEL

13. 12. 2018

RAZGLASITEV ODLOČITVE USTAVNEGA SODIŠČA

12. 12. 2018

13. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

11. 12. 2018

POSVET: VPLIV POLITIKE NA VODENJE IN UPRAVLJANJE JAVNIH ZDRAVSTVENIH ZAVODOV V REPUBLIKI SLOVENIJI

10. 12. 2018

TRADICIONALNO VSAKOLETNO SREČANJE ŠTIRIH PREDSEDNIKOV

7. 12. 2018

SLAVNOSTNA PODELITEV PLAKET PROSTOVOLJCEM 2018

4. 12. 2018

POSVET: POMANJKANJE KOMPETENC NA TRGU DELA

29. 11. 2018

SPREJEM PRVEGA PODPREDSEDNIKA SVETA FEDERACIJE FEDERALNEGA ZBORA RUSKE FEDERACIJE

29. 11. 2018

POSVET: 12. KONFERENCA SLOBIOM

27. 11. 2018

DELEGACIJA DRŽAVNEGA SVETA OBISKALA NOVO MESTO

24. 11. 2018

SPREJEM UDELEŽENCEV 20. HUMANITARNE AKCIJE SLIKOPLESKARJEV

24. 11. 2018

MEDNARODNI FORUM: UKRAJINA SE SPOMINJA - SVET PRIZNAVA

22. 11. 2018

MEDPARLAMENTARNA KONFERENCA: VLOGA PARLAMENTOV PRI OBLIKOVANJU PRIHODNIH POLITIK NA PODROČJU PREHRANE IN KMETOVANJA

19. 11. 2018

KONFERENCA LX COSAC

-14. 11. 2018

POSVET: TEMNA STRAN MESECA II: SOOČENJE IN REFLEKSIJA 20 LET KASNEJE

12. 11. 2018

POSVET: SPOŠTOVANJE PRINCIPA SUBSIDIARNOSTI V EU IN SLOVENIJI

8. 11. 2018

POSVET: PRIHODNOST POKLICNEGA IZOBRAŽEVANJA

7. 11. 2018

12. REDNA SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

29. 10. 2018

ODPRTJE RAZSTAVE 33 DNI. 100. OBLETNICA USTANOVITVE DRŽAVE SLOVENCEV, HRVATOV IN SRBOV

6. 10. 2018

MEDNARODNI HUMANITARNI FORUM V REPUBLIKI AZERBAJDŽAN

25. 10. 2018

13. ŠIRITEV ZDRUŽENIH RASTOČIH KNJIG SVETA

25. 10. 2018

POSVET: POVEZANI V IZOBRAŽEVANJU ZA NARAVOVARSTVO

18. 10. 2018

POSVET: OB IZIDU ZBORNICA ŽUPANJA

17. 10. 2018

POSVET: SLOVENSKA VOJSKA DANES IN V PRIHODNOSTI

11. 10. 2018

KONFERENCA O SKUPNI ZUNANJI IN VARNOSTNI POLITIKI

10. 10. 2018

11. SEJA DRŽAVNEGA SVETA REPUBLIKE SLOVENIJE

9. 10. 2018

POSVET: 7. STRATEŠKA KONFERENCA VREDNOST INOVACIJ - BREZ PREDAHA ZA ZDRAV JUTRI

3. 10. 2018

ODPRTJE RAZSTAVE: VIZIJE SO 13

1. 10. 2018

SPREJEM UDELEŽENCEV EUROSILLS 2018

27. 9. 2018

POSVET: STAREJŠI KOT SEDANJOST IN PRIHODNOST DRUŽBE

24. 9. 2018

POSVET: FINANCIRANJE SLOVENSkih OBČIN

19. 9. 2018

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA SVETA NA URADNEM OBISKU V REPUBLIKI POLJSKI

več o Državnem svetu Republike Slovenije na spletni strani www.ds-rs.si

izdajatelj: **Državni svet Republike Slovenije**, telefon: **01 478 98 17**, faks: **01 478 98 51**, www.ds-rs.si

uredili: **mag. Marjeta Tratnik Volasko, Patricija Šašek**, foto: **Milan Skledar in arhiv Državnega sveta**

oblikovanje: **goclick**, tisk: **ART32 d.o.o., ŠPES**, grafični studio, **Novo mesto**

naklada: **500 izvodov**